Conventions on Cultural Heritage
Konventat për trashëgiminë kulturore
Konvencije o kulturnom nasleđu

CONVENTION FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE

UNESCO, Paris, 17 October 2003

KONVENTA PËR RUAJTJEN E TRASHËGIMISË KULTURORE JOMATERIALE

UNESCO, Paris, 17 tetor 2003

KONVENCIJA O OČUVANJU NEMATERIJALNOG KULTURNOG NASLEĐA

UNESCO, Pariz, 17. oktobar 2003

European Union
European Commission Liaison Office

EU/CoE Support to the Promotion of Cultural Diversity
BE/KE Pajtkrahje për Promovimin e Diversitetit Kulturor
EU/SE Podrška promociji kulturne raznolikosti

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Prishtinë/Priština, December 2010

Conventions on Cultural Heritage

Konventat për trashëgiminë kulturore

Konvencije o kulturnom nasleđu

CONVENTION OF THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE

UNESCO, Paris, 17 October 2003

KONVENTA PËR RUAJTJEN E TRASHËGIMISË KULTURORE JOMATERIALE

UNESCO, Paris, 17 tetor 2003

KONVENCIJA O OČUVANJU NEMATERIJALNOG KULTURNOG NASLEĐA

UNESCO, Pariz, 17. oktobar 2003.

European Union
European Commission Liaison Office

Prishtinë/Priština, December 2010

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

CONTENTS – PËRMBAJTA – SADRŽAJ

Foreword / Parathënie / Predgovor 5 - 9

Convention of the Safegurading of the Intangible Cultural heritage,
UNESCO, Paris, 17 October 2003 11 - 31

Konventa për Ruajtjen e Trashëgimisë Kulturore Jomateriale,
UNESCO, Paris, 17 tetor 2003 33 -54

Konvencija o očuvanju nematerijalnog kulturnog nasleđa,
UNESCO, 17. oktobar 2003. u Parizu 53 -72

Foreword

The Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage, was adopted on 17 October 2003 in Paris, on the 32nd session of the General Conference of the UNESCO. The main goal of the Convention is to provide elements for creating policies and strategies to safeguard and to sustain the intangible cultural heritage for present and future generations as a vital part of the identities of the communities or groups of individuals and as a valuable collection of unique knowledge and customs.

In order to foster development of policy for recognition and safeguarding of the intangible heritage in Kosovo[1], the translated original text of the Convention into Albanian[2] and Serbian[3] language was published in this booklet as a contribution of the European Union and the Council of Europe Joint Programme – Support to the Promotion of Cultural Diversity in Kosovo (PCDK)

The PCDK Team

[1] "All references to Kosovo, whether territory, institutions or population, in this text shall be understood in the full compliance with the United Nations Security Council Resolution 1244 and without prejudice to the status of Kosovo"

[2] The Albanian version of the Convention is the official translation of the Albanian authorities: Shpallur me dekretin nr. 4818, datë 28.03.2006 të presidentit të Republikës së Shqipërisë Alfred Moisiu.

[3] The Serbian version of the Convention in this publication is official translation of the Serbian authorities, published in: Službeni Glasnik: MU 1-10

Parathënie

Konventa për Ruajtjen e Trashëgimisë Kulturore Jomateriale u miratua më 17 tetor 2003 në Paris në sesionin e 32-të të Konferencës së Përgjithshme të UNESCO-s. Qëllimi kryesor i konventës është të sigurojë elementet për krijimin e politikave dhe strategjive për të ruajtur dhe mbështetur trashëgiminë kulturore jomateriale për gjeneratat e tashme dhe të ardhshme si një pjesë vitale e identiteteve të komuniteteve apo grupeve të individëve dhe si një koleksion i çmueshëm i dijes dhe zakoneve unike.

Me qëllim të mbështetjes së politikave zhvillimore për njohjen dhe ruajtjen e trashëgimisë jomateriale në Kosovë[1], teksti i përkthyer origjinal i konventës në gjuhën shqipe[2] dhe serbe[3] është publikuar në këtë broshurë si ndihmesë për Programin e Përbashkët të Bashkimit Evropian dhe Këshillit të Evropës-Përkrahje për Promovimin e Diversitetit Kulturor në Kosovë (PDKK).

Ekipi i projektit PDKK

---

[1] "Të gjitha referimet për Kosovën, qoftë për territorin, institucionet apo popullatën, në këtë tekst duhet nënkuptuar në pajtim të plotë me Rezolutën 1244 të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara dhe pa ndonjë paragjykim për statusin e Kosovës"

[2] Versioni në gjuhën shqipe i konventës është përkthim zyrtar i autoriteteve shqiptare: shpallur me dekretin nr. 4818, të datës 28.03.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë zot. Alfred Moisiu.

[3] Versioni në gjuhën serbe i konventës në këtë publikim është përkthim zyrtar i autoriteteve serbe, i publikuar në Gazetën Zyrtare MU 1-10

Predgovor

Konvencija o zaštiti nematerijalnog kulturnog nasleđa je usvojena 17.oktobra 2003.godine u Parizu, na 32. zasedanju Generalne konferencije UNESCO-a. Osnovni cilj Konvencije je da obezbedi elemente radi kreiranja politika i strategija za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa za sadašnje i buduće generacije, koje prestavlja vitalan deo identiteta zajednica ili grupa pojedinaca i vredna zbirka svojstvenih znanja i običaja.

Prevod originalnog teksta Konvencije na albanskom[1] i srpskom[2] jeziku, koji je objavljen u ovoj brošuri, je doprinos zajedničkog programa Evropske unije i Saveta Evrope „Podrška promociji kulturne raznolikosti na Kosovu“[3] (PKRK) u cilju podsticanja razvoja politike za prepoznavanje i zaštitu nematerijalnog nasleđa na Kosovu.

PKRK tim

[1] Albanska verzija Konvencije u ovoj publikaciji je zvaničan prevod koji je odobren od strane nadležnih organa Republike Albanije: Shpallur me dekretin nr. 4818, date 28. 03. 2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë Alfred Moisiu

[2] Srpska verzija Konvencije u ovoj publikaciji je zvaničan prevod koji je odobren od strane nadležnih organa Republike Srbije: Službeni Glasnik, MU 1-10

[3] “Svako pominjanje Kosova u ovom tekstu, bilo da je reć o teritoriji, institucijama ili stanovništvu, tumači se u potpunoj saglasnosti sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija i bez predrasuda na status Kosova”

CONVENTION FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE

Paris, 17 October 2003

The General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization hereinafter referred to as UNESCO, meeting in Paris, from 29 September to 17 October 2003, at its 32nd session,

Referring to existing international human rights instruments, in particular to the Universal Declaration on Human Rights of 1948, the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights of 1966, and the International Covenant on Civil and Political Rights of 1966,

Considering the importance of the intangible cultural heritage as a mainspring of cultural diversity and a guarantee of sustainable development, as underscored in the UNESCO Recommendation on the Safeguarding of Traditional Culture and Folklore of 1989, in the UNESCO Universal Declaration on Cultural Diversity of 2001, and in the Istanbul Declaration of 2002 adopted by the Third Round Table of Ministers of Culture,

Considering the deep-seated interdependence between the intangible cultural heritage and the tangible cultural and natural heritage,

Recognizing that the processes of globalization and social transformation, alongside the conditions they create for renewed dialogue among communities, also give rise, as does the phenomenon of intolerance, to grave threats of deterioration, disappearance and destruction of the intangible cultural heritage, in particular owing to a lack of resources for safeguarding such heritage,

Being aware of the universal will and the common concern to safeguard the intangible cultural heritage of humanity,

Recognizing that communities, in particular indigenous communities, groups and, in some cases, individuals, play an important role in the production, safeguarding, maintenance and recreation of the intangible cultural heritage, thus helping to enrich cultural diversity and human creativity,

Noting the far-reaching impact of the activities of UNESCO in establishing normative instruments for the protection of the cultural heritage, in particular the Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage of 1972,

Noting further that no binding multilateral instrument as yet exists for the safeguarding of the intangible cultural heritage,

Considering that existing international agreements, recommendations and resolutions concerning the cultural and natural heritage need to be effectively enriched and supplemented by means of new provisions relating to the intangible cultural heritage,

Considering the need to build greater awareness, especially among the younger generations, of the importance of the intangible cultural heritage and of its safeguarding,

Considering that the international community should contribute, together with the States Parties to this Convention, to the safeguarding of such heritage in a spirit of cooperation and mutual assistance,

Recalling UNESCO's programmes relating to the intangible cultural heritage, in particular the Proclamation of Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of Humanity,

Considering the invaluable role of the intangible cultural heritage as a factor in bringing human beings closer together and ensuring exchange and understanding among them,

Adopts this Convention on this seventeenth day of October 2003.

I. GENERAL PROVISIONS

Article 1

Purposes of the Convention

The purposes of this Convention are:

(a) to safeguard the intangible cultural heritage;

(b) to ensure respect for the intangible cultural heritage of the communities, groups and individuals concerned;

(c) to raise awareness at the local, national and international levels of the importance of the intangible cultural heritage, and of ensuring mutual appreciation thereof;

(d) to provide for international cooperation and assistance.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Convention,

1. The "intangible cultural heritage" means the practices, representations, expressions, knowledge, skills – as well as the instruments, objects, artefacts and cultural spaces associated therewith – that communities, groups and, in some cases, individuals recognize as part of their cultural heritage. This intangible cultural heritage, transmitted from generation to generation, is constantly recreated by communities and groups in response to their environment, their interaction with nature and their history, and provides them with a sense of identity and continuity, thus promoting respect for cultural diversity and human creativity. For the purposes of this Convention, consideration will be given solely to such intangible cultural heritage as is compatible with existing international human rights instruments, as well as with the requirements of mutual respect among communities, groups and individuals, and of sustainable development.

2. The "intangible cultural heritage", as defined in paragraph 1 above, is manifested inter alia in the following domains:

(a) oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage;

(b) performing arts;

(c) social practices, rituals and festive events;

(d) knowledge and practices concerning nature and the universe;

(e) traditional craftsmanship.

3. "Safeguarding" means measures aimed at ensuring the viability of the intangible cultural heritage, including the identification, documentation, research, preservation, protection, promotion, enhancement, transmission, particularly through formal and nonformal education, as well as the revitalization of the various aspects of such heritage.

4. "States Parties" means States which are bound by this Convention and among which this Convention is in force.

5. This Convention applies mutatis mutandis to the territories referred to in Article 33 which become Parties to this Convention in accordance with the conditions set out in that Article. To that extent the expression "States Parties" also refers to such territories.

Article 3

Relationship to other international instruments

Nothing in this Convention may be interpreted as:

(a) altering the status or diminishing the level of protection under the 1972 Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage of World Heritage properties with which an item of the intangible cultural her itage is directly associated; or

(b) affecting the rights and obligations of States Parties deriving from any international instrument relating to intellectual property rights or to the use of biological and ecological resources to which they are parties.

II. ORGANS OF THE CONVENTION

Article 4

General Assembly of the States Parties

1. A General Assembly of the States Parties is hereby established, hereinafter referred to as "the General Assembly". The General Assembly is the sovereign body of this Convention.

2. The General Assembly shall meet in ordinary session every two years. It may meet

in extraordinary session if it so decides or at the request either of the Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage or of at least one-third of the States Parties.

3. The General Assembly shall adopt its own Rules of Procedure.

Article 5

Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage

1. An Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage, hereinafter referred to as "the Committee", is hereby established within UNESCO. It shall be composed of representatives of 18 States Parties, elected by the States Parties meeting in General Assembly, once this Convention enters into force in accordance with Article 34.

2. The number of States Members of the Committee shall be increased to 24 once the number of the States Parties to the Convention reaches 50.

Article 6

Election and terms of office of States Members of the Committee

1. The election of States Members of the Committee shall obey the principles of equitable geographical representation and rotation.

2. States Members of the Committee shall be elected for a term of four years by States Parties to the Convention meeting in General Assembly.

3. However, the term of office of half of the States Members of the Committee elected at the first election is limited to two years. These States shall be chosen by lot at the first election.

4. Every two years, the General Assembly shall renew half of the States Members of the Committee.

5. It shall also elect as many States Members of the Committee as required to fill vacancies.

6. A State Member of the Committee may not be elected for two consecutive terms.

7. States Members of the Committee shall choose as their representatives persons who are qualified in the various fields of the intangible cultural heritage.

Article 7

Functions of the Committee

Without prejudice to other prerogatives granted to it by this Convention, the functions of the Committee shall be to:

(a) promote the objectives of the Convention, and to encourage and monitor the implementation thereof;

(b) provide guidance on best practices and make recommendations on measures for the safeguarding of the intangible cultural heritage;

(c) prepare and submit to the General Assembly for approval a draft plan for the use of the resources of the Fund, in accordance with Article 25;

(d) seek means of increasing its resources, and to take the necessary measures to this end, in accordance with Article 25;

(e) prepare and submit to the General Assembly for approval operational directives for the implementation of this Convention;

(f) examine, in accordance with Article 29, the reports submitted by States Parties, and to summarize them for the General Assembly;

(g) examine requests submitted by States Parties, and to decide thereon, in accordance with objective selection criteria to be established by the Committee and approved by the General Assembly for:

(i) inscription on the lists and proposals mentioned under Articles 16, 17 and 18;

(ii) the granting of international assistance in accordance with Article 22.

Article 8

Working methods of the Committee

1. The Committee shall be answerable to the General Assembly. It shall report to it on all its activities and decisions.

2. The Committee shall adopt its own Rules of Procedure by a two-thirds majority of its Members.

3. The Committee may establish, on a temporary basis, whatever ad hoc consultative bodies it deems necessary to carry out its task.

4. The Committee may invite to its meetings any public or private bodies, as well as private persons, with recognized competence in the various fields of the intangible cultural heritage, in order to consult them on specific matters.

Article 9

Accreditation of advisory organizations

1. The Committee shall propose to the General Assembly the accreditation of non-governmental organizations with recognized competence in the field of the intangible cultural heritage to act in an advisory capacity to the Committee.

2. The Committee shall also propose to the General Assembly the criteria for and modalities of such accreditation.

Article 10

The Secretariat

1. The Committee shall be assisted by the UNESCO Secretariat.

2. The Secretariat shall prepare the documentation of the General Assembly and of the Committee, as well as the draft agenda of their meetings, and shall ensure the implementation of their decisions.

III. SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE AT THE NATIONAL LEVEL

Article 11

Role of States Parties

Each State Party shall:

(a) take the necessary measures to ensure the safeguarding of the intangible cultural heritage present in its territory;

(b) among the safeguarding measures referred to in Article 2, paragraph 3, identify and define the various elements of the intangible cultural heritage present in its territory, with the participation of communities, groups and relevant nongovernmental organizations.

Article 12

Inventories

1. To ensure identification with a view to safeguarding, each State Party shall draw up, in a manner geared to its own situation, one or more inventories of the intangible cultural heritage present in its territory. These inventories shall be regularly updated.

2. When each State Party periodically submits its report to the Committee, in accordance with Article 29, it shall provide relevant information on such inventories.

Article 13

Other measures for safeguarding

To ensure the safeguarding, development and promotion of the intangible cultural heritage present in its territory, each State Party shall endeavour to:

(a) adopt a general policy aimed at promoting the function of the intangible cultural heritage in society, and at integrating the safeguarding of such heritage into planning programmes;

(b) designate or establish one or more competent bodies for the safeguarding of the intangible cultural heritage present in its territory;

(c) foster scientific, technical and artistic studies, as well as research methodologies, with a view to effective safeguarding of the intangible cultural heritage, in particular the intangible cultural heritage in danger;

(d) adopt appropriate legal, technical, administrative and financial measures aimed at:

(i) fostering the creation or strengthening of institutions for training in the management of the intangible cultural heritage and the transmission of such heritage through forums and spaces intended for the performance or expression thereof;

(ii) ensuring access to the intangible cultural heritage while respecting customary practices governing access to specific aspects of such heritage;

(iii) establishing documentation institutions for the intangible cultural heritage and facilitating access to them.

Article 14

Education, awareness-raising and capacity-building

Each State Party shall endeavour, by all appropriate means, to:

(a) ensure recognition of, respect for, and enhancement of the intangible cultural heritage in society, in particular through:

(i) educational, awareness-raising and information programmes, aimed at the general public, in particular young people;

(ii) specific educational and training programmes within the communities and groups concerned;

(iii) capacity-building activities for the safeguarding of the intangible cultural heritage, in particular management and scientific research; and

(iv) non-formal means of transmitting knowledge;

(b) keep the public informed of the dangers threatening such heritage, and of the activities carried out in pursuance of this Convention;

(c) promote education for the protection of natural spaces and places of memory whose existence is necessary for expressing the intangible cultural heritage.

Article 15

Participation of communities, groups and individuals

Within the framework of its safeguarding activities of the intangible cultural heritage, each State Party shall endeavour to ensure the widest possible participation of communities, groups and, where appropriate, individuals that create, maintain and transmit such heritage, and to involve them actively in its management.

IV. SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE AT THE INTERNATIONAL LEVEL

Article 16

Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

1. In order to ensure better visibility of the intangible cultural heritage and awareness of its significance, and to encourage dialogue which respects cultural diversity, the

Committee, upon the proposal of the States Parties concerned, shall establish, keep up to date and publish a Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

2. The Committee shall draw up and submit to the General Assembly for approval the criteria for the establishment, updating and publication of this Representative List.

Article 17

List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding

1. With a view to taking appropriate safeguarding measures, the Committee shall establish, keep up to date and publish a List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding, and shall inscribe such heritage on the List at the request of the State Party concerned.

2. The Committee shall draw up and submit to the General Assembly for approval the criteria for the establishment, updating and publication of this List.

3. In cases of extreme urgency – the objective criteria of which shall be approved by the General Assembly upon the proposal of the Committee – the Committee may inscribe an item of the heritage concerned on the List mentioned in paragraph 1, in consultation with the State Party concerned.

Article 18

Programmes, projects and activities for the safeguarding of the intangible cultural heritage

1. On the basis of proposals submitted by States Parties, and in accordance with criteria to be defined by the Committee and approved by the General Assembly, the Committee shall periodically select and promote national, subregional and regional programmes, projects and activities for the safeguarding of the heritage which it considers best reflect the principles and objectives of this Convention, taking into account the special needs of developing countries.

2. To this end, it shall receive, examine and approve requests for international assistance from States Parties for the preparation of such proposals.

3. The Committee shall accompany the implementation of such projects, programmes and activities by disseminating best practices using means to be determined by it.

V. INTERNATIONAL COOPERATION AND ASSISTANCE

Article 19

Cooperation

1. For the purposes of this Convention, international cooperation includes, inter alia, the exchange of information and experience, joint initiatives, and the establishment of a mechanism of assistance to States Parties in their efforts to safeguard the intangible cultural heritage.

2. Without prejudice to the provisions of their national legislation and customary law and practices, the States Parties recognize that the safeguarding of intangible cultural heritage is of general interest to humanity, and to that end undertake to cooperate at the bilateral, subregional, regional and international levels.

Article 20

Purposes of international assistance

International assistance may be granted for the following purposes:

(a) the safeguarding of the heritage inscribed on the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding;

(b) the preparation of inventories in the sense of Articles 11 and 12;

(c) support for programmes, projects and activities carried out at the national, subregional and regional levels aimed at the safeguarding of the intangible cultural heritage;

(d) any other purpose the Committee may deem necessary.

Article 21

Forms of international assistance

The assistance granted by the Committee to a State Party shall be governed by the operational directives foreseen in Article 7 and by the agreement referred to in Article 24, and may take the following forms:

(a) studies concerning various aspects of safeguarding;

(b) the provision of experts and practitioners;

(c) the training of all necessary staff;

(d) the elaboration of standard-setting and other measures;

(e) the creation and operation of infrastructures;

(f) the supply of equipment and know-how;

(g) other forms of financial and technical assistance, including, where appropriate, the granting of low-interest loans and donations.

Article 22

Conditions governing international assistance

1. The Committee shall establish the procedure for examining requests for international assistance, and shall specify what information shall be included in the requests, such as the measures envisaged and the interventions required, together with an assessment of their cost.

2. In emergencies, requests for assistance shall be examined by the Committee as a matter of priority.

3. In order to reach a decision, the Committee shall undertake such studies and consultations as it deems necessary.

Article 23

Requests for international assistance

1. Each State Party may submit to the Committee a request for international assistance for the safeguarding of the intangible cultural heritage present in its territory.

2. Such a request may also be jointly submitted by two or more States Parties.

3. The request shall include the information stipulated in Article 22, paragraph 1, together with the necessary documentation.

Article 24

Role of beneficiary States Parties

1. In conformity with the provisions of this Convention, the international assistance granted shall be regulated by means of an agreement between the beneficiary State Party and the Committee.

2. As a general rule, the beneficiary State Party shall, within the limits of its resources, share the cost of the safeguarding measures for which international assistance is provided.

3. The beneficiary State Party shall submit to the Committee a report on the use made of the assistance provided for the safeguarding of the intangible cultural heritage.

VI. INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE FUND

Article 25

Nature and resources of the Fund

1. A "Fund for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage", hereinafter referred to as "the Fund", is hereby established.

2. The Fund shall consist of funds-in-trust established in accordance with the Financial Regulations of UNESCO.

3. The resources of the Fund shall consist of:

   (a) contributions made by States Parties;

   (b) funds appropriated for this purpose by the General Conference of UNESCO;

   (c) contributions, gifts or bequests which may be made by:

      (i) other States;

      (ii) organizations and programmes of the United Nations system, particularly the United Nations Development Programme, as well as other international organizations;

      (iii) public or private bodies or individuals;

   (d) any interest due on the resources of the Fund;

   (e) funds raised through collections, and receipts from events organized for the benefit of the Fund;

   (f) any other resources authorized by the Fund's regulations, to be drawn up by the Committee.

4. The use of resources by the Committee shall be decided on the basis of guidelines laid down by the General Assembly.

5. The Committee may accept contributions and other forms of assistance for general and specific purposes relating to specific projects, provided that those projects have been approved by the Committee.

6. No political, economic or other conditions which are incompatible with the objectives of this Convention may be attached to contributions made to the Fund.

Article 26

Contributions of States Parties to the Fund

1. Without prejudice to any supplementary voluntary contribution, the States Parties to this Convention undertake to pay into the Fund, at least every two years, a contribution, the amount of which, in the form of a uniform percentage applicable to all States, shall be determined by the General Assembly. This decision of the General Assembly shall be taken by a majority of the States Parties present and voting which have not made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article. In no case shall the contribution of the State Party exceed 1% of its contribution to the regular budget of UNESCO.

2. However, each State referred to in Article 32 or in Article 33 of this Convention may declare, at the time of the deposit of its instruments of ratification, acceptance, approval or accession, that it shall not be bound by the provisions of paragraph 1 of this Article.

3. A State Party to this Convention which has made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article shall endeavour to withdraw the said declaration by notifying the Director-General of UNESCO. However, the withdrawal of the declaration shall not take effect in regard to the contribution due by the State until the date on which the subsequent session of the General Assembly opens.

4. In order to enable the Committee to plan its operations effectively, the contributions of States Parties to this Convention which have made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article shall be paid on a regular basis, at least every two years, and should be as close as possible to the contributions they would have owed if they had been bound by the provisions of paragraph 1 of this Article.

5. Any State Party to this Convention which is in arrears with the payment of its compulsory or voluntary contribution for the current year and the calendar year immediately preceding it shall not be eligible as a Member of the Committee; this provision shall not apply to the first election. The term of office of any such State which is already a Member of the Committee shall come to an end at the time of the elections provided for in Article 6 of this Convention.

Article 27

Voluntary supplementary contributions to the Fund

States Parties wishing to provide voluntary contributions in addition to those foreseen under Article 26 shall inform the Committee, as soon as possible, so as to enable it to plan its operations accordingly.

Article 28

International fund-raising campaigns

The States Parties shall, insofar as is possible, lend their support to international fund-raising campaigns organized for the benefit of the Fund under the auspices of UNESCO.

VII. REPORTS

Article 29

Reports by the States Parties

The States Parties shall submit to the Committee, observing the forms and periodicity to be defined by the Committee, reports on the legislative, regulatory and other measures taken for the implementation of this Convention.

Article 30

Reports by the Committee

1. On the basis of its activities and the reports by States Parties referred to in Article 29, the Committee shall submit a report to the General Assembly at each of its sessions.

2. The report shall be brought to the attention of the General Conference of UNESCO.

VIII. TRANSITIONAL CLAUSE

Article 31

Relationship to the Proclamation of Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of Humanity

1. The Committee shall incorporate in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity the items proclaimed “Masterpieces of the Oral and Intangi-

ble Heritage of Humanity" before the entry into force of this Convention.

2. The incorporation of these items in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity shall in no way prejudge the criteria for future inscriptions decided upon in accordance with Article 16, paragraph 2.

3. No further Proclamation will be made after the entry into force of this Convention.

IX. Final clauses

Article 32

Ratification, acceptance or approval

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by States Members of UNESCO in accordance with their respective constitutional procedures.

2. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Director-General of UNESCO.

Article 33

Accession

1. This Convention shall be open to accession by all States not Members of UNESCO that are invited by the General Conference of UNESCO to accede to it.

2. This Convention shall also be open to accession by territories which enjoy full internal self-government recognized as such by the United Nations, but have not attained full independence in accordance with General Assembly resolution 1514 (XV), and which have competence over the matters governed by this Convention, including the competence to enter into treaties in respect of such matters.

3. The instrument of accession shall be deposited with the Director-General of UNESCO.

Article 34

Entry into force

This Convention shall enter into force three months after the date of the deposit of the thirtieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, but only with respect to those States that have deposited their respective instruments of ratification, acceptance, approval, or accession on or before that date. It shall enter into force with respect to any other State Party three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 35

Federal or non-unitary constitutional systems

The following provisions shall apply to States Parties which have a federal or non-unitary constitutional system:

(a) with regard to the provisions of this Convention, the implementation of which comes under the legal jurisdiction of the federal or central legislative power, the obligations of the federal or central government shall be the same as for those States Parties which are not federal States;

(b) with regard to the provisions of this Convention, the implementation of which comes under the jurisdiction of individual constituent States, countries, provinces or cantons which are not obliged by the constitutional system of the federation to take legislative measures, the federal government shall inform the competent authorities of such States, countries, provinces or cantons of the said provisions, with its recommendation for their adoption.

Article 36

Denunciation

1. Each State Party may denounce this Convention.

2. The denunciation shall be notified by an instrument in writing, deposited with the Director-General of UNESCO.

3. The denunciation shall take effect twelve months after the receipt of the instrument of denunciation. It shall in no way affect the financial obligations of the denouncing State Party until the date on which the withdrawal takes effect.

Article 37

Depositary functions

The Director-General of UNESCO, as the Depositary of this Convention, shall inform the States Members of the Organization, the States not Members of the Organization referred to in Article 33, as well as the United Nations, of the deposit of all the instruments of ratification, acceptance, approval or accession provided for in Articles 32 and 33, and of the denunciations provided for in Article 36.

Article 38

Amendments

1. A State Party may, by written communication addressed to the Director-General, propose amendments to this Convention. The Director-General shall circulate such communication to all States Parties. If, within six months from the date of the circulation of the communication, not less than one half of the States Parties reply favourably to the request, the Director-General shall present such proposal to the next session of the General Assembly for discussion and possible adoption.

2. Amendments shall be adopted by a two-thirds majority of States Parties present and voting.

3. Once adopted, amendments to this Convention shall be submitted for ratification, acceptance, approval or accession to the States Parties.

4. Amendments shall enter into force, but solely with respect to the States Parties that have ratified, accepted, approved or acceded to them, three months after the deposit of the instruments referred to in paragraph 3 of this Article by two-thirds of the States Parties. Thereafter, for each State Party that ratifies, accepts, approves or accedes to an amendment, the said amendment shall enter into force three months after the date of deposit by that State Party of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

5. The procedure set out in paragraphs 3 and 4 shall not apply to amendments to Article 5 concerning the number of States Members of the Committee. These amendments shall enter into force at the time they are adopted.

6. A State which becomes a Party to this Convention after the entry into force of amendments in conformity with paragraph 4 of this Article shall, failing an expression of different intention, be considered:

   (a) as a Party to this Convention as so amended; and

   (b) as a Party to the unamended Convention in relation to any State Party not bound by the amendments.

Article 39

Authoritative texts

This Convention has been drawn up in Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish, the six texts being equally authoritative.

Article 40

Registration

In conformity with Article 102 of the Charter of the United Nations, this Convention shall be registered with the Secretariat of the United Nations at the request of the Director-General of UNESCO.

Set for coffee making
Paisje për përgaditjen e kafesë
Pribor za pripremu kafe

Woodcarving
Gdhendja në dru
Rezbarenje

KONVENTA

PËR RUAJTJEN E TRASHËGIMISË KULTURORE JOMATERIALE

Paris, më 17 tetor 2003

Konferenca e përgjithshme e Organizatës së Kombeve të Bashkuara për arsimin shkencën dhe kulturën, më poshtë e quajtur "UNESCO", e mbledhur në Paris nga 29 shtatori deri në 17 tetor 2003 në sesionin e 32-të të saj,

duke iu referuar instrumenteve ndërkombëtare ekzistuese lidhur me të drejtat e njeriut, në veçanti Deklaratës së përbotshme për të drejtat e njeriut të 1948-ës, Paktit ndërkombëtar për të drejtat ekonomike, sociale dhe kulturore të 1966-ës dhe Paktit ndërkombëtar për të drejtat civile dhe politike të 1966-ës;

duke marrë parasysh rëndësinë e trashëgimisë kulturore jomateriale, përmbledhëse e diversitetit kulturor dhe garanci e zhvillimit afatgjatë, siç theksohet në Rekomandimin e UNESCO-s për mbrojtjen e kulturës tradicionale dhe popullore të 1989-s, në Deklaratën e përbotshme të UNESCO-s për diversitetin kulturor të vitit 2001 dhe në Deklaratën e Stambollit të vitit 2002 miratuar në Tryezën e Tretë të Rrumbullakët të ministrave të kulturës;

duke marrë parasysh ndërvarësinë midis trashëgimisë kulturore jomateriale dhe trashëgimisë materiale kulturore dhe natyrore;

duke pranuar se proceset e mondializimit dhe të ndryshimit shoqëror, krahas kushteve që krijojnë për një dialog të përtërirë mes bashkësive, shkaktojnë gjithashtu, njësoj si dhe dukuritë e mostolerancës, kërcënime të rënda për degradim, për zhdukje dhe shkatërrim të trashëgimisë kulturore jomateriale, veçanërisht për faktin e mungesës së mjeteve për ruajtjen e kësaj të fundit;

e ndërgjegjshme për vullnetin e përbotshëm dhe për shqetësimin e përbashkët për të ruajtur trashëgiminë kulturore jomateriale të njerëzimit;

duke pranuar se bashkësitë, në veçanti bashkësitë rrënjëse, grupet dhe, sipas rastit, individët, luajnë një rol të rëndësishëm në prodhimin, ruajtjen, mirëmbajtjen dhe rikrijimin e trashëgimisë kulturore jomateriale, duke ndihmuar kështu për pasurimin e diversitetit kulturor dhe të krijimtarisë njerëzore;

duke shënuar shtrirjen e madhe të veprimtarisë së kryer nga UNESCO-ja për të ndërtuar instrumentet normative për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore, veçanërisht Konventën për mbrojtjen e trashëgimisë botërore, kulturore dhe natyrore të vitit 1972;

duke shënuar gjithashtu se deri tani nuk ka asnjë instrument shumëpalësh me karakter shtrëngues që të synojë ruajtjen e trashëgimisë kulturore jomateriale;

duke pasur parasysh se marrëveshjet, rekomandimet dhe rezolutat ndërkombëtare që ekzistojnë lidhur me trashëgiminë kulturore dhe natyrore do të duhej të pasuroheshin dhe të plotësoheshin në mënyrë të frytshme me anë të dispozitave të reja lidhur me trashëgiminë kulturore jomateriale;

duke pasur parasysh detyrimin e bashkësisë ndërkombëtare për të dhënë ndihmesën me shtetet palë në këtë Konventë për ruajtjen e kësaj trashëgimie në një frymë bashkëpunimi dhe ndihme të ndërsjellë;

duke sjellë në vëmendje programet e UNESCO-s lidhur me trashëgiminë kulturore jomateriale, sidomos shpalljen e kryeveprave të trashëgimisë gojore dhe jomateriale të njerëzimit,

duke pasur parasysh rolin e paçmueshëm të trashëgiminë kulturore jomateriale si faktor afrimi, shkëmbimesh dhe kuptimi midis qenieve njerëzore, miraton këtë Konventë më 17 tetor 2003.

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1 -

Qëllimet e Konventës

Qëllimet e kësaj Konvente janë:

a) ruajtja e trashëgimisë kulturore jomateriale;

b) respektimi i trashëgimisë kulturore jomateriale të bashkësive, të grupeve dhe të individëve të prekur;

c) sensibilizimi në nivel lokal, kombëtar dhe ndërkombëtar për rëndësinë e trashëgimisë kulturore jomateriale dhe të vlerësimit të saj të ndërsjellë;

d) bashkëpunimi dhe asistenca ndërkombëtare.

Neni 2

Përkufizime

Për qëllimet e kësaj Konvente:

1. Me "trashëgimi kulturore jomateriale" kuptohen praktikat, paraqitjet, shprehjet, njohuritë dhe dijebërja (*savoir-faire*)-si dhe veglat, objektet, artifaktet dhe hapësirat kulturore që bashkëshoqërojnë ato – që bashkësitë, grupet dhe, kur është rasti, individët i pranojnë si pjesë përbërëse të trashëgimisë së tyre kulturore. Kjo trashëgimi kulturore jomateriale, përcjellë brez pas brezi, është rikrijuar në vijimësi nga bashkësitë dhe grupet në funksion të mjedisit të tyre, të ndërveprimit të tyre me natyrën dhe të historisë së tyre, dhe u jep atyre një ndjenjë identiteti dhe vazhdimësie, duke ndihmuar kështu për nxitjen e respektit për diversitetin kulturor dhe të krijimtarisë njerëzore.

   Për qëllimet e kësaj Konvente, do të merret parasysh vetëm trashëgimia kulturore jomateriale në përputhje me instrumentet ndërkombëtare ekzistuese lidhur me të drejtat e njeriut, si dhe me kërkesën për respektim të ndërsjellë ndërmjet bashkësive, grupeve dhe individëve, dhe me një zhvillim afatgjatë.

2. "Trashëgimia kulturore jomateriale", siç është përcaktuar në paragrafin 1 më sipër, shfaqet sidomos në fushat e mëposhtme:

   a) traditat dhe shprehjet gojore, përfshirë këtu edhe gjuhën si vektor i trashëgimisë kulturore jomateriale;

b) artet e shfaqjes (spektaklit);

c) praktikat sociale, ritualet dhe ngjarjet festive;

d) njohjet dhe praktikat lidhur me natyrën dhe gjithësinë;

e) dijebërja lidhur me artizanatin tradicional.

3. Me "ruajtje" kuptohen masat që synojnë jetëgjatësinë e trashëgimisë kulturore jomateriale, përfshirë këtu identifikimin, dokumentimin, kërkimin, ruajtjen, mbrojtjen, nxitjen, vlerësimin, përcjelljen, kryesisht përmes edukimit formal dhe joformal, si dhe rigjallërimin e aspekteve të ndryshme të kësaj trashëgimie.

4. Me "shtete palë" kuptohen shtetet që janë të lidhur nga kjo Konventë dhe midis të cilëve kjo është në fuqi.

5. Kjo Konventë zbatohet *mutatis mutandis* në territoret e parashikuara në nenin 33 që bëhen palë në të, në përputhje me kushtet e përcaktuara në këtë nen. Kështu, shprehja "shtete palë" kuptohet edhe për këto territore.

Neni 3

Lidhja me instrumentet e tjera ndërkombëtare

Asgjë në këtë Konventë nuk mund të interpretohet si:

a) ndryshim i statusit apo ulje e nivelit të mbrojtjes së pasurive të deklaruara të trashëgimisë botërore në kuadrin e Konventës për mbrojtjen e trashëgimisë botërore kulturore dhe natyrore të vitit 1972, me të cilën një element i trashëgimisë kulturore jomateriale është i lidhur drejtpërdrejt; ose

b) prekje e të drejtave dhe detyrimeve të shteteve palë që rrjedhin nga çdo instrument ndërkombëtar mbi të drejtat e pronësisë intelektuale ose me përdorimin e burimeve biologjike dhe ekologjike ku ata janë palë.

II. ORGANET E KONVENTËS

Neni 4

Asambleja e përgjithshme e shteteve palë

Është ngritur një asamble e përgjithshme e shteteve palë, më poshtë e quajtur "Asamble e përgjithshme". Asambleja e përgjithshme është organi sovran i kësaj Konvente.

Asambleja e përgjithshme mblidhet në sesion të zakonshëm çdo dy vjet. Ajo mund të mblidhet në sesion të jashtëzakonshëm nëse ajo vendos kështu ose nëse asaj i është drejtuar kërkesë nga Komiteti ndërqeveritar i ruajtjes së trashëgimisë kulturore jomateriale ose nga jo më pak se një e treta e shteteve palë.

Asambleja e përgjithshme miraton rregulloren e saj të brendshme.

Neni 5

Komiteti ndërqeveritar i ruajtjes së trashëgimisë kulturore jomateriale

1. Pranë UNESCO-s është ngritur një Komitet ndërqeveritar për ruajtjen e trashëgimisë kulturore jomateriale, më poshtë i quajtur "Komiteti". Ai përbëhet nga përfaqësues të 18 shteteve palë, të zgjedhur nga shtetet palë mbledhur në asamblenë e përgjithshme me të hyrë në fuqi kjo Konventë, në përputhje me nenin 34.

2. Numri i shteteve anëtare të Komitetit do të bëhet 24 me të arritur 50 numri i shteteve palë në këtë Konventë.

Neni 6

Zgjedhja dhe mandati i shteteve anëtare të Komitetit

1. Zgjedhja e shteteve anëtare të Komitetit duhet të respektojë parimet e shpërndarjes gjeografike dhe të rotacionit të rregullt.

2. Shtetet anëtare të Komitetit zgjidhen për një mandat katërvjeçar nga shtetet palë në Konventë të mbledhur në asamble të përgjithshme.

3. Megjithatë, mandati i gjysmës së shteteve anëtare të Komitetit të zgjedhura gjatë zgjedhjes së parë kufizohet në dy vjet. Këto shtete përcaktohen me një short të hedhur gjatë kësaj zgjedhjeje të parë.

4. Çdo dy vjet asambleja e përgjithshme bën përtëritjen e gjysmës së shteteve anëtare të Komitetit.

5. Gjithashtu ajo zgjedh aq shtete anëtare të Komitetit sa nevojiten për të plotësuar vendet e lira.

6. Një shtet anëtar i Komitetit nuk mund të zgjidhet për dy mandate të njëpasnjëshme.

7. Shtetet anëtare të Komitetit zgjedhin për t'i përfaqësuar persona të kualifikuar në fushat e ndryshme të trashëgimisë kulturore jomateriale.

Neni 7

Funksionet e Komitetit

Pa cenuar atributet e tjera që i janë dhënë nga kjo Konventë, funksionet e Komitetit janë si më poshtë:

a) promovimi i objektivave të Konventës, nxitja dhe garantimi i vijimësisë për zbatimin e saj;

b) dhënia e këshillave për praktikat më të mira dhe formulimi i rekomandimeve për masat në favor të ruajtjes së trashëgimisë kulturore jomateriale;

c) përgatitja dhe paraqitja për miratim në asamblenë e përgjithshme e një projekti për përdorimin e burimeve të Fondit, në përputhje me nenin 25;

d) përpjekja për të gjetur mjetet për shtimin e burimeve të tij dhe marrja e masave të nevojshme për këtë qëllim, në përputhje me nenin 25;

e) përgatitja dhe paraqitja për miratim në asamblenë e përgjithshme e direktivave operacionale për zbatimin e Konventës;

f) shqyrtimi, në përputhje më nenin 29 i raporteve të shteteve palë, dhe bërja e një përmbledhjeje për këtë për t'ia paraqitur asamblesë së përgjithshme;

g) shqyrtimi i kërkesave të paraqitura nga shtetet palë dhe vendimmarrja, në përputhje me kriteret objektive të përzgjedhjes të vendosura prej tij dhe të miratuara nga asambleja e përgjithshme për:

   i) regjistrimin në lista të propozimeve të përmendura në nenet 16, 17 dhe 18;

   ii) dhënien e mbështetjes ndërkombëtare në përputhje me nenin 22.

Neni 8

Metoda të punës së Komitetit

1. Komiteti përgjigjet përpara asamblesë së përgjithshme. Ai jep llogari për të gjitha veprimtaritë dhe vendimet.

2. Komiteti miraton rregulloren e tij të brendshme me shumicën e dy të tretave të anëtarëve të tij.

3. Komiteti mund të krijojë përkohësisht organe këshillimore *ad-hoc* të cilat i gjykon të nevojshme për zbatimin e detyrave të tij.

4. Komiteti mund të ftojë në mbledhjet e tij organizma publikë ose privatë, si dhe persona fizikë, që kanë kompetencë të mirënjohur në fusha të ndryshme të trashëgimisë kulturore jomateriale, për t'u këshilluar me ta për çështje të veçanta.

Neni 9

Akreditimi i organizatave këshillimore

1. Komiteti i propozon asamblesë së përgjithshme akreditimin e organizatave joqeveritare që kanë kompetencë të mirënjohur në fushën e trashëgimisë kulturore jomateriale. Këto organizata do të kenë funksione këshillimore pranë Komitetit.

2. Komiteti i propozon gjithashtu asamblesë së përgjithshme kriteret dhe modalitetet e këtij akreditimi.

Neni 10

Sekretariati

1. Komiteti mbështetet nga Sekretariati i UNESCO-s.

2. Sekretariati përgatit dokumentacionin e asamblesë së përgjithshme dhe të Komitetit, si dhe projektrendin e ditës së mbledhjeve të tyre dhe siguron zbatimin e vendimeve të tyre.

III. RUAJTJA E TRASHËGIMISË KULTURORE JOMATERIALE NË SHKALLË KOMBËTARE

Neni 11

Roli i shteteve palë

I përket çdo shteti palë:

a) të marrë masat e nevojshme për të siguruar ruajtjen e trashëgimisë kulturore jomateriale të pranishme në territorin e tij;

b) të ndërmarrë masat e ruajtjes, të parashikuara në nenin 2 paragrafi 3, për të identifikuar dhe përcaktuar elementet e ndryshme të trashëgimisë kulturore jomateriale të pranishme në territorin e tij, me pjesëmarrjen e bashkësive, të grupeve dhe të organizatave joqeveritare përkatëse.

Neni 12

Inventarët

1. Për të siguruar identifikimin me synim ruajtjen, çdo shtet palë, në përputhje me gjendjen e tij, harton një ose shumë inventarë të trashëgimisë kulturore jomateriale të pranishme në territorin e tij. Këta inventarë janë objekt i një përditësimi të rregullt.

2. Çdo shtet palë, kur i paraqit periodikisht raportin Komitetit, në përputhje me nenin 29, jep informacionin përkatës lidhur me këta inventarë.

Neni 13

Masa të tjera ruajtjeje

Me qëllim që të sigurohet ruajtja, zhvillimi dhe vënia në pah e trashëgimisë kulturore jomateriale, e pranishme në territorin e tij, çdo shtet palë përpiqet:

a) të hartojë një politikë të përgjithshme, që të synojë vënien në pah të funksionit të trashëgimisë kulturore jomateriale në shoqëri dhe të integrojë ruajtjen e kësaj trashëgimie në programe planifikimi;

b) të caktojë ose të ngrejë një ose disa organizma kompetentë për ruajtjen e trashëgimisë kulturore jomateriale të pranishëm në territorin e tij;

c) të nxisë studime shkencore, teknike dhe artistike, si dhe metodologji kërkimore për një ruajtje të efektshme të trashëgimisë kulturore jomateriale, në veçanti të trashëgimisë kulturore jomateriale në rrezik;

d) të miratojë masat ligjore, teknike, administrative dhe financiare përkatëse me synim:

i) favorizimin e krijimit ose të forcimit të institucioneve për formim në administrim të trashëgimisë kulturore jomateriale, si dhe përcjelljen e kësaj trashëgimie përmes forumeve dhe hapësirave të destinuara për paraqitjen dhe shprehjen e saj;

ii) garantimin e shfrytëzimit të trashëgimisë kulturore jomateriale gjithnjë duke respektuar praktikat zakonore që rregullojnë shfrytëzimin në disa aspekte specifike të kësaj trashëgimie;

iii) ngritjen e institucioneve dokumentare për trashëgiminë kulturore jomateriale dhe mundësimin e shfrytëzimit të tyre.

Neni 14

Edukimi, sensibilizimi dhe rritja e kapaciteteve

Çdo shtet palë përpiqet me të gjitha mjetet përkatëse:

a) të sigurojë njohjen, respektimin dhe vlerësimin e trashëgimisë kulturore jomateriale në shoqëri, veçanërisht me:

i) programe edukative, sensibilizuese dhe përhapëse të informacionit për publikun, sidomos për të rinjtë;

ii) programe të posaçme për edukim dhe formim brenda bashkësive dhe grupeve të interesuara;

iii) veprimtari për forcimin e kapaciteteve në fushën e ruajtjes së trashëgimisë kulturore jomateriale dhe në veçanti për administrimin dhe kërkimin shkencor; dhe

iv) mjete joformale të përcjelljes së dijeve.

b) të mbajë publikun të informuar për kërcënimet që rëndojnë mbi këtë trashëgimi, si dhe për veprimtaritë e kryera për të zbatuar këtë Konventë;

c) të promovojë edukimin për mbrojtjen e hapësirave natyrore dhe të vendeve historike, ekzistenca e të cilëve është e nevojshme për shprehjen e trashëgimisë kulturore jomateriale.

Neni 15

Pjesëmarrje e bashkësive, grupeve dhe individëve

Në kuadrin e veprimtarive të tij për ruajtjen e trashëgimisë kulturore jomateriale, çdo shtet palë përpiqet të sigurojë pjesëmarrjen më të madhe të mundshme të bashkësive, të grupeve dhe, sipas rastit, të individëve që krijojnë, mirëmbajnë dhe përcjellin këtë trashëgimi dhe t'i përfshijnë gjallërisht në administrimin e saj.

IV. RUAJTJA E TRASHËGIMISË KULTURORE JOMATERIALE NË SHKALLË NDËRKOMBËTARE

Neni 16

Lista paraqitëse e trashëgimisë kulturore jomateriale të njerëzimit

1. Për të siguruar një shikueshmëri më të mirë të trashëgimisë kulturore jomateriale, një ndërgjegjësim më të mirë të rëndësisë së saj, si dhe për të favorizuar dialogun duke respektuar diversitetin kulturor, Komiteti, me propozim të shteteve palë të interesuara, harton, përditëson dhe publikon një listë paraqitëse të trashëgimisë kulturore jomateriale të njerëzimit.

2. Komiteti harton dhe i paraqet për miratim asamblesë së përgjithshme kriteret kryesore për hartimin, përditësimin dhe publikimin e kësaj liste paraqitëse.

Neni 17

Lista e trashëgimisë kulturore jomateriale që ka nevojë të ngutshme për ruajtje

1. Për të marrë masat përkatëse për ruajtje, Komiteti harton, përditëson dhe publikon një listë të trashëgimisë kulturore jomateriale, që ka nevojë të ngutshme për ruajtje, dhe e regjistron këtë trashëgimi në listën e kërkuar nga shteti palë i interesuar.

2. Komiteti harton dhe i paraqet për miratim asamblesë së përgjithshme kriteret kryesore për hartimin, përditësimin dhe publikimin e kësaj liste.

3. Në rast të një ngutshmërie të skajshme – për të cilën kriteret objektive janë miratuar nga asambleja e përgjithshme me propozim të Komitetit – ky i fundit mund të regjistrojë një element të trashëgimisë në fjalë në listën e përmendur në paragrafin 1 duke u këshilluar me shtetin palë të interesuar.

Neni 18

Programe, projekte dhe veprimtari për ruajtjen e trashëgimisë kulturore jomateriale

1. Në bazë të propozimeve të paraqitura nga shtetet palë dhe në përputhje me kriteret që ai përcakton dhe që janë miratuar nga Asambleja e përgjithshme, Komiteti përzgjedh periodikisht dhe promovon programe, projekte dhe veprimtari me karakter kombëtar, nënrajonal ose rajonal për ruajtjen e trashëgimisë që ai i gjykon se pasqyrojnë më mirë parimet dhe objektivat e kësaj Konvente, duke mbajtur parasysh nevojat e veçanta të vendeve në zhvillim.

2. Për këtë qëllim ai merr, shqyrton dhe miraton kërkesat për mbështetje ndërkombëtare të formuluara nga shtetet palë për hartimin e këtyre propozimeve.

3. Komiteti e shoqëron zbatimin e këtyre programeve, projekteve dhe veprimtarive me përhapjen e praktikave më të mira sipas modaliteteve të paracaktuara prej tij.

V. BASHKËPUNIMI DHE MBËSHTETJA NDËRKOMBËTARE

Neni 19

Bashkëpunimi

1. Për qëllimet e kësaj Konvente, bashkëpunimi ndërkombëtar përfshin në veçanti shkëmbimin e informacioneve dhe të përvojave, të nismave të përbashkëta, si dhe ngritjen e një mekanizmi për të mbështetur shtetet palë në përpjekjet e tyre për të ruajtur trashëgiminë kulturore jomateriale.

2. Pa cenuar dispozitat e legjislacionit të tyre kombëtar dhe të të drejtave dhe praktikave zakonore të tyre, shtetet palë pranojnë që ruajtja e trashëgimisë kulturore jomateriale është në interesin e përgjithshëm të njerëzimit dhe zotohen, për këtë qëllim, të bashkëpunojnë në nivelet dypalëshe, nënrajonale, rajonale dhe ndërkombëtare.

Neni 20

Objektivat e mbështetjes ndërkombëtare

Mbështetja ndërkombëtare mund të jepet për objektivat e mëposhtëm:

a) Ruajtje e trashëgimisë së regjistruar në listën e trashëgimisë kulturore jomateriale që ka nevojë për ruajtje të ngutshme;

b) Përgatitje e inventarëve në kuptimin e neneve 11 dhe 12;

c) Mbështetje për programet, projektet dhe veprimtaritë e orientuara në nivel kombëtar, nënrajonal dhe rajonal, që synojnë ruajtjen e trashëgimisë kulturore jomateriale;

d) Çdo objektiv tjetër që Komiteti do ta gjykonte të nevojshëm.

Neni 21

Forma të mbështetjes ndërkombëtare

Mbështetja e dhënë nga Komiteti për një shtet palë rregullohet me direktiva operacionalë të parashikuar në nenin 7 dhe nga marrëveshja e përcaktuar në nenin 24, dhe mund të marrë format e mëposhtme:

a) Studime lidhur me aspekte të ndryshme të ruajtjes;

b) Vënie në dispozicion e ekspertëve dhe zbatuesve;

c) Formimi i gjithë personelit të nevojshëm;

d) Hartimi i masave normative ose të tjera;

e) Krijimi dhe shfrytëzimi i infrastrukturave;

f) Furnizimi me pajisje dhe me dijebërje (*savoir-faire*);

g) Forma të tjera mbështetjeje financiare dhe teknike, përfshirë aty, sipas rastit, dhënien e kredive me interes të ulët dhe donacione.

Neni 22

Kushtet për mbështetje ndërkombëtare

1. Komiteti harton procedurën e shqyrtimit të kërkesave për mbështetje ndërkombëtare dhe përcakton elementet e kërkesës, siç janë masat e parashikuara, ndërhyrjet e nevojshme dhe vlerësimi i kostos së tyre.

2. Në rast urgjence, kërkesa për mbështetje duhet të shqyrtohet me përparësi nga Komiteti.

3. Me qëllim që të merret një vendim, Komiteti bën studimet dhe këshillimet që ai i gjykon të nevojshme.

Neni 23

Kërkesat për mbështetje ndërkombëtare

1. Çdo shtet palë mund t'i paraqesë Komitetit një kërkesë për mbështetje ndërkombëtare për ruajtjen e trashëgimisë kulturore jomateriale të pranishme në territorin e tij.

2. Një kërkesë e tillë mund të paraqitet bashkërisht edhe nga dy ose më shumë shtete palë.

3. Kërkesa duhet të përmbajë elementet e informacionit, parashikuar në nenin 22 paragrafi 1, dhe dokumentet e nevojshme.

Neni 24

Roli i shteteve palë përfituese

1. Në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente, mbështetja ndërkombëtare e dhënë rregullohet me një marrëveshje ndërmjet shtetit palë përfitues dhe Komitetit.

2. Si rregull i përgjithshëm shteti palë përfitues duhet të marrë pjesë, brenda mundësive të tij, në koston e masave ruajtëse për të cilat është dhënë një mbështetje ndërkombëtare.

3. Shteti palë përfitues i paraqet Komitetit një raport për përdorimin e mbështetjes së dhënë në favor të ruajtjes së trashëgimisë kulturore jomateriale.

VI. FONDI I TRASHËGIMISË KULTURORE JOMATERIALE

Neni 25

Natyra dhe burimet e Fondit

1. Është krijuar një " Fond për ruajtjen e trashëgimisë kulturore jomateriale", më poshtë i quajtur "Fondi".

2. Fondi përbëhet nga fondi i depozituar në përputhje me dispozitat e rregullores financiare të UNESCO-s.

3. Burimet e fondit përbëhen nga:

   a) kontributet e shteteve palë;

   b) fondet e dhëna për këtë qëllim nga Konferenca e Përgjithshme e UNESCO-s;

c) derdhjet, dhurimet dhe lëniet në trashëgim që mund të bëjnë:

i) shtetet e tjera;

ii) organizatat dhe programet e sistemit të Kombeve të Bashkuara, sidomos programi i Kombeve të Bashkuara për zhvillimin, si dhe organizata të tjera ndërkombëtare;

iii) Organizma publikë ose privatë ose persona privatë;

d) çdo interes që duhet të kalojë në burimet e Fondit;

e) fondet e mbledhura prej të ardhurave nga manifestimet e organizuara në dobi të këtij Fondi;

f) të gjitha burimet e tjera të autorizuara nga rregullorja e Fondit të hartuar nga Komiteti.

4. Përdorimi i burimeve nga Komiteti përcaktohet në bazë të orientimeve të asamblesë së përgjithshme.

5. Komiteti mund të pranojë kontribute dhe forma të tjera mbështetjeje të dhëna për qëllime të përgjithshme ose të veçanta në lidhje me projekte të përcaktuara, me kusht që këto projekte të jenë miratuar nga Komiteti.

6. Kontributet në Fond nuk mund të shoqërohen me asnjë kusht politik, ekonomik a tjetër në mospërputhje me objektivat e përcaktuar nga kjo Konventë.

Neni 26

Kontribute të shteteve palë në Fond

1. Pa cenuar asnjë kontribut vullnetar shtesë, shtetet palë në këtë Konventë zotohen të derdhin në Fond, së paku çdo dy vjet, një kontribut, shuma e të cilit, e përllogaritur sipas një përqindjeje uniforme e zbatueshme për të gjitha shtetet, do të vendoset nga asambleja e përgjithshme. Ky vendim i asamblesë së përgjithshme do të merret me shumicën e shteteve palë të pranishme dhe që votojnë, të cilat nuk e kanë bërë deklaratën e parashikuar në paragrafin 2 të këtij neni. Në asnjë rast, ky kontribut nuk mund të tejkalojë një për qind të kontributit të shtetit palë në buxhetin e zakonshëm të UNESCO-s.

2. Megjithatë, çdo shtet i parashikuar në nenin 32 ose në nenin 33 të kësaj Konvente, në çastin e depozitimit të instrumenteve të tij të ratifikimit, të pranimit, të miratimit ose të aderimit, mund të deklarojë që ai nuk do të jetë i lidhur me dispozitat e paragrafit 1 të këtij neni.

3. Një shtet palë i kësaj Konvente, që ka bërë deklaratën e parashikuar në pikën 2 të këtij neni, do të përpiqet të tërheqë të ashtuquajturën deklaratë duke venë në dijeni Drejtorin e Përgjithshëm të UNESCO-s. Sidoqoftë, tërheqja e deklaratës do të veprojë për kontributin që duhet të japë ky shtet vetëm pas datës së hapjes së sesionit pasardhës të asamblesë së përgjithshme.

4. Me qëllim që Komiteti të ketë mundësi të parashikojë operacionet e veta në mënyrë të efektshme, kontributet e shteteve palë në këtë Konventë, që kanë bërë deklaratën e parashikuar në paragrafin 2 të këtij neni, duhet të derdhen rregullisht të paktën çdo dy vjet dhe do të duhej të afroheshin mundësisht sa më shumë me kontributet që do të ishte dashur të derdhnin ata nëse do të kishin qenë të lidhur me dispozitat e paragrafit 1 të këtij neni.

5. Çdo shtet palë në këtë Konventë, i vonuar në pagesën e kontributit të tij të detyrueshëm ose vullnetar për vitin në vijim dhe të vitit kalendarik paraardhës, nuk është i zgjedhshëm në Komitet, por kjo dispozitë nuk është e zbatueshme gjatë zgjedhjes së parë. Mandati i një shteti të tillë, që është tashmë anëtar i Komitetit, do të përfundojë në çastin e çdo zgjedhjeje të parashikuar në nenin 6 të kësaj Konvente.

Neni 27

Kontribute vullnetare shtesë në Fond

Shtetet palë që dëshirojnë të derdhin kontribute vullnetare përveç atyre të parashikuara në nenin 26, informojnë për këtë Komitetin sa më shpejt që të jetë e mundshme, me qëllim që, si pasojë, ky të ketë mundësi të planifikojë veprimtaritë e tij.

Neni 28

Fushata ndërkombëtare për grumbullim fondesh

Shtetet palë, brenda mundësive, japin ndihmesën e tyre në fushatat ndërkombëtare për grumbullim, të organizuara në dobi të Fondit nën kujdesin e UNESCO-s.

VII. RAPORTE

Neni 29

Raportet e shteteve palë

Shtetet palë i paraqesin Komitetit, në format dhe sipas periodikut të përcaktuar nga ky i fundit, raporte për dispozitat ligjore, rregulluese e të tjera të marra për zbatimin e kësaj Konvente.

Neni 30

Raportet e Komitetit

Mbështetur në veprimtaritë e tij dhe në raportet e shteteve palë të përmendura në nenin 29, Komiteti paraqet një raport në çdo sesion të asamblesë së përgjithshme.

2. Ky raport i bëhet i ditur Konferencës së Përgjithshme të UNESCO-s.

VIII. DISPOZITA KALIMTARE

Neni 31

Marrëdhënia me shpalljen e kryeveprave
të trashëgimisë gojore dhe jomateriale të njerëzimit

1. Komiteti përfshin në listën paraqitëse të trashëgimisë kulturore jomateriale të njerëzimit elementet e shpallura "Kryevepra të trashëgimisë gojore dhe jomateriale të njerëzimit" para hyrjes në fuqi të kësaj Konvente.

2. Përfshirja e këtyre elementeve në listën paraqitëse të trashëgimisë kulturore jomateriale të njerëzimit nuk paragjykon aspak kriteret e përcaktuara në përputhje me nenin 16 paragrafi 2 për regjistrimet e ardhshme.

3. Asnjë shpallje tjetër nuk do të bëhet pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente.

IX. DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 32

Ratifikimi, pranimi ose miratimi

1. Kjo Konventë i është nënshtruar ratifikimit, pranimit ose miratimit nga shtetet anëtare të UNESCO-s në përputhje me procedurat e tyre kushtetuese përkatëse.

2. Instrumentet e ratifikimit, të pranimit ose të miratimit depozitohen pranë Drejtorit të Përgjithshëm të UNESCO-s.

Neni 33

Aderimi

1. Kjo Konventë është e hapur për të aderuar çdo shtet joanëtar i UNESCO-s i ftuar për të aderuar në të nga Konferenca e Përgjithshme e Organizatës.

2. Kjo Konventë është gjithashtu e hapur për të aderuar territoret që gëzojnë një autonomi të brendshme të plotë, të njohur si të tillë nga Organizata e Kombeve të Bashkuara, por që nuk kanë arritur në pavarësinë e plotë në përputhje me Rezolutën nr.1514 (XV) të asamblesë së përgjithshme dhe që janë kompetente për fushën që trajton kjo Konventë, përfshirë këtu kompetencën e njohur për të përfunduar traktate në këtë fushë.

3. Instrumenti i aderimit do të depozitohet pranë Drejtorit të Përgjithshëm të UNESCO-s.

Neni 34

Hyrja në fuqi

Kjo Konventë do të hyjë në fuqi tre muaj pas datës së depozitimit të instrumentit të tridhjetë të ratifikimit, të pranimit, të miratimit ose të aderimit, por vetëm për shtetet që do të kenë depozituar instrumentet e tyre përkatëse të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit në këtë datë ose më parë. Ajo do të hyjë në fuqi për çdo shtet tjetër palë tre muaj pas depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit.

Neni 35

Regjimet kushtetuese federative ose jo të njësuara

Dispozitat e mëposhtme zbatohen për shtetet palë që kanë një regjim kushtetues federativ ose jounitar:

a) lidhur me dispozitat e kësaj Konvente, zbatimi i të cilave është kompetencë e pushtetit legjislativ federal ose qendror, detyrimet e qeverisë federale ose qendrore do të jenë të njëjta me ato të shteteve palë që nuk janë shtete federative;

b) lidhur me dispozitat e kësaj Konvente, e zbatimi i të cilave është kompetencë e secilit shtet, vend, provincë ose kanton përbërës, që në bazë të regjimit kushtetues të federatës nuk kanë detyrë të marrin masa legjislative, qeveria federale do t'ua përcjellë rekomandimet për miratim për këto dispozita autoriteteve kompetente të shteteve, vendeve, provincave ose kantoneve.

Neni 36

Denoncimi

1. Secili nga shtetet palë ka mundësinë ta denoncojë këtë Konventë.

2. Denoncimi bëhet i ditur me anë të një instrumenti të shkruar, të depozituar pranë Drejtorit të Përgjithshëm të UNESCO-s.

3. Denoncimi bëhet i efektshëm dymbëdhjetë muaj pas marrjes së instrumentit të denoncimit. Ai nuk ndryshon detyrimet financiare të cilat shteti palë denoncues është i detyruar të shlyejë deri në datën kur tërheqja bëhet e efektshme.

Neni 37

Funksionet e ruajtësit

Drejtori i Përgjithshëm i UNESCO-s, me cilësinë e depozitarit të kësaj Konvente, informon shtetet anëtare të Organizatës, shtetet joanëtare të parashikuara në nenin 33, si dhe Organizatën e Kombeve të Bashkuara për depozitimin e të gjitha instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, të përmendura në nenet 32 dhe 33, si dhe të denoncimeve të parashikuara në nenin 36.

Neni 38

Amendimet

1. Çdo shtet palë, me anë të komunikimit me shkrim drejtuar Drejtorit të Përgjithshëm, mund të propozojë amendime për këtë Konventë. Drejtori i Përgjithshëm ua përcjell këtë komunikim të gjitha shteteve palë. Nëse, në gjashtë muajt pasardhës nga data e përcjelljes së komunikimit, së paku gjysma e shteteve palë jep një përgjigje pozitive për këtë kërkesë, Drejtori i Përgjithshëm e paraqet këtë propozim në sesionin e ardhshëm të asamblesë së përgjithshme për diskutim dhe nëse është e mundur për miratim.

2. Amendimet miratohen me shumicën e dy të tretave të shteteve palë të pranishme dhe votuese.

3. Amendimet për këtë Konventë, pasi janë miratuar, u paraqiten shteteve palë për ratifikim, pranim, miratim ose aderim.

4. Për shtetet palë që i kanë ratifikuar, pranuar, miratuar ose që kanë aderuar, amendimet e kësaj Konvente hyjnë në fuqi tre muaj pas depozitimit të instrumenteve të parashikuara në paragrafin 3 të këtij neni nga dy të tretat e shteteve palë. Në vijim, për çdo shtet palë që ratifikon, pranon, miraton një amendim ose aderon në të, ky amendim hyn në fuqi tre muaj pas datës së depozitimit nga shteti palë të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit.

5. Procedura e vendosur në paragrafët 3 dhe 4 nuk zbatohet për amendimet e sjella në nenin 5 lidhur me numrin e shteteve anëtare të Komitetit. Këto amendime hyjnë në fuqi në çastin e miratimit të tyre.

6. Një shtet që bëhet palë në këtë Konventë pas hyrjes në fuqi të amendimeve, në përputhje me paragrafin 4 të këtij neni, në mungesë të shprehjes së një qëllimi ndryshe, shihet sikur është:

    a) palë në këtë Konventë të amenduar kështu dhe

    b) palë në këtë Konventë të paamenduar për çdo shtet palë që nuk është i lidhur nga këto amendime.

Neni 39

Tekste të besueshme

Kjo Konventë është hartuar në gjuhën angleze, arabe, kineze, spanjolle, frënge dhe ruse, të gjashtë tekstet njësoj autentike.

Neni 40

Regjistrimi

Në përputhje me nenin 102 të Kartës së Kombeve të Bashkuara, kjo Konventë do të regjistrohet në Sekretariatin e Organizatës së Kombeve të Bashkuara me kërkesë të Drejtorit të Përgjithshëm të UNESCO-s.

Bërë në Paris, më 3.11.2003, në dy kopje autentike, që mbajnë firmën e Presidentit të sesionit të 32-të të konferencës së përgjithshme dhe të Drejtorit të Përgjithshëm të UNESCO-s. Këto dy kopje do të depozitohen në arkivat e UNESCO-s. Kopje të vërtetuara do t'u jepen të gjitha shteteve të parashikuara në nenet 32 dhe 33, si dhe Organizatës së Kombeve të Bashkuara.

Spinning woman
Gruaja duke tjerrë
Prelja

Weaving loom
Thurja në vek
Tkanje na razboju

KONVENCIJA

O OČUVANjU NEMATERIJALNOG KULTURNOG NASLEĐA

Paris, 17. oktobar 2003.

Generalna konferencija Organizacije Ujedinjenih Nacija za obrazovanje, nauku i kulturu, u daljem tekstu - Unesko, koja se sastala u Parizu od 29. septembra do 17. oktobra, 2003. godine na svom 32. zasedanju,

Pozivajući se na postojeće međunarodne pravne instrumente u oblasti ljudskih prava, posebno na Univerzalnu Deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948. godine, Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima iz 1966, kao i Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966,

S obzirom na značaj nematerijalnog kulturnog nasleđa kao glavnog pokretača kulturne raznolikosti i garanta održivog razvoja, kao što je naglašeno u Uneskovoj Preporuci za očuvanje tradicionalne kulture i folklora iz 1989. godine, u Uneskovoj Univerzalnoj deklaraciji o kulturnoj raznolikosti iz 2001. i u Deklaraciji iz Istanbula iz 2002. usvojene na trećem Okruglom stolu ministara kulture,

S obzirom na duboku međusobnu zavisnost nematerijalnog kulturnog nasleđa i materijalnog i prirodnog nasleđa,

Uviđajući da procesi globalizacije i društvenih transformacija, pored toga što stvaraju uslove za obnavljanje dijaloga među zajednicama, takođe, daju povoda, kao što to čini i pojava netolerancije, do ozbiljnih opasnosti gubitka vrednosti, nestajanja i uništenja nematerijalnog kulturnog nasleđa, posebno usled nedostatka sredstava za očuvanje takvog nasleđa,

Postajući svesni univerzalne volje i zajedničke brige za očuvanje nematerijalnog nasleđa čovečanstva,

Uviđajući da zajednice, posebno autohtone zajednice, grupe i u krajnjem slučaju pojedinci, igraju značajnu ulogu u proizvodnji, očuvanju, održavanju i ponovnom stvaranju nematerijalnog kulturnog nasleđa, i na taj način pomažu obogaćenju kulturne raznolikosti i ljudske kreativnosti,

Primećujući dalekosežni uticaj aktivnosti Uneska u uspostavljanju normativnih instrumenata u očuvanje kulturnog nasleđa, posebno u donošenju Konvencije o zaštiti svetskog kulturnog i prirodnog nasleđa, 1972. godine,

Primećujući dalje, da još uvek ne postoje obavezujući multilateralni instrumenti za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa,

S obzirom na to da postojeće međunarodne sporazume, preporuke i rezolucije, koji se odnose na kulturno i prirodno nasleđe, treba efektivno obogatiti i dopuniti novim odredbama koje se tiču nematerijalnog kulturnog nasleđa,

S obzirom na potrebu da se izgradi veća svest, posebno kod mlađih generacija, o značaju nematerijalnog kulturnog nasleđa i njegovog očuvanja,

Uzimajući u obzir da bi međunarodna zajednica trebalo da doprinese, zajedno sa državama ugovornicama ove Konvencije, očuvanju ovakvog nasleđa, a u duhu saradnje i uzajamne pomoći,

Podsećajući se Uneskovog programa koji se odnose na nematerijalno kulturno nasleđe, posebno na proglašenje „Remek-dela usmenog i nematerijalnog nasleđa čovečanstva“*,*

S obzirom na neprocenjivu ulogu nematerijalnog kulturnog nasleđa kao faktora zbližavanja ljudi i obezbeđivanja razmene i razumevanja među njima,

Usvaja se ova Konvencija, na sedamnaesti dan meseca Oktobra 2003. godine.

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ciljevi ove Konvencije

Ciljevi ove Konvencije su:

(a) očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa;

(b) poštovanje nematerijalnog kulturnog nasleđa zajednica, grupa i pojedinaca kojih se tiče;

(v) podizanje svesti na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou, o značaju nematerijalnog kulturnog nasleđa, i njegovog uzajamnog uvažavanja;

(g) obezbeđivanje međunarodne saradnje i pomoći.

Član 2.

Definicije

Za potrebe ove Konvencije,

1. ‘’’Nematerijalno kulturno nasleđe” označava prakse, prikaze, izraze, znanja, veštine, kao i instrumente, predmete, artefakte i kulturne prostore koji su s njima povezani – koje zajednice, grupe i, u pojedinim slučajevima, pojedinci, prepoznaju kao deo svog kulturnog nasleđa. Ovakvo nematerijalno kulturno nasleđe, koje se prenosi s generacije na generaciju, zajednice i grupe iznova stvaraju, u zavisnosti od njihovog okruženja, njihove interakcije sa prirodom i njihove istorije, pružajući im osećaj identiteta i kontinuiteta, i na taj način promovišući poštovanje prema kulturnoj raznolikosti i ljudskoj kreativnosti. Za potrebe ove Konvencije, jedino će se uzimati u obzir ono nematerijalno kulturno nasleđe koje je u skladu sa važećim međunarodnim pravnim instrumentima iz oblasti ljudskih prava, kao i sa potrebom uzajamnog poštovanja zajednica, grupa i pojedinaca, ali i održivog razvoja.

2. “Nematerijalno kulturno nasleđe“, kako je definisano gore, u paragrafu 1, se naročito ispoljava u sledećim oblastima:

(a) usmenim tradicijama i izrazima, uključujući i jeziku kao nosiocu nematerijalnog kulturnog nasleđa;

(b) izvođačkim umetnostima;

(v) društvenim običajima, ritualima i svečanim događajima;

(g) znanjima i običajima koji se tiču prirode i svemira;

(d) veštinama vezanim za tradicionalne zanate.

3. „Očuvanje“ označava mere koje nastoje da obezbede upotrebljivost nematerijalnog kulturnog nasleđa, uključujući identifikaciju, dokumentaciju, istraživanje, očuvanje, zaštitu, promociju, vrednovanje, prenošenje, posebno kroz formalno i neformalno obrazovanje, kao i revitalizaciju različitih aspekata takvog nasleđa.

4. „Strane potpisnice“ podrazumeva države koje su obavezane ovom Konvencijom i među kojima je Konvencija na snazi.

5. Ova Konvencija se primenjuje *mutatis mutandis* na teritorije iz člana 33, a koje su postale potpisnice ove Konvencije u skladu sa odredbama toga člana. U tom smislu izraz „Strane potpisnice“ se odnosi i na te teritorije.

Član 3.

Odnos prema drugim međunarodnim instrumentima

U ovoj Konvenciji ništa ne sme biti protumačeno tako da:

(a) menja status ili smanjuje nivo zaštite bilo kog dobra svetskog nasleđa pod zaštitom Konvencije o Zaštiti svetskog kulturnog i prirodnog nasleđa iz 1972. godine, a sa kojim je bilo koji element nematerijalnog kulturnog nasleđa povezan; ili

(b) da utiče na prava i obaveze Strana potpisnica koje proizilaze iz bilo kog međunarodnog instrumenta koji se odnosi na prava intelektualne svojine ili na korišćenje bioloških i ekoloških izvora, čije su one ugovornice.

II. ORGANI KONVENCIJE

Član 4.

Generalna skupština država ugovornica

1. Ovim se osniva Generalna skupština država ugovornica, u daljem tekstu – „Generalna skupština“. Generalna skupština je vrhovni organ ove Konvencije.

2. Generalna skupština redovno zaseda svake dve godine. Može zasedati vanredno, ukoliko tako odluči, ili na zahtev međuvladinog Komiteta za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa, ili na zahtev bar jedne trećine država osnivača.

3. Generalna skupština usvaja svoj poslovnik.

Član 5.

Međuvladin komitet za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa

1. Osniva se Međuvladin Komitet za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa, u daljem tekstu – ''Komitet'', u okviru Uneska. Komitet je sastavljen od predstavnika 18 Strana potpisnica, koje Strane potpisnice biraju na zasedanju Generalne skupštine, u trenutku stupanja na snagu ove Konvencije, u skladu sa članom 34.

2. Broj država članica Komiteta će biti povećan na 24, onda kada broj država ugovornica dostigne 50.

Član 6.

Izbor i mandat Država članica Komiteta

1. Izbor Strana potpisnica Komiteta povinovaće se principima nepristrasne geografske zastupljenosti i rotacije.

2. Strane potpisnice Konvencije na zasedanju Generalne skupštine biraju Strane potpisnice Komiteta za mandat od četiri godine.

3. Ipak, mandat jedne polovine Strana potpisnica Komiteta, koje su izglasane na prvom izboru, je ograničen na dve godine. Ove države biće određene žrebom na prvom izboru.

4. Svake dve godine, Generalna skupština vrši reizbor jedne polovine Strana potpisnica Komiteta.

5. Takođe, izabraće onoliko Strana potpisnica Komiteta, koliko je potrebno da bi se popunila upražnjena mesta.

6. Strana potpisnica ne može biti izabrana u dva uzastopna mandata.

7. Strane potpisnice Komiteta za svoje predstavnike biraju osobe koje su kvalifikovane u različitim oblastima nematerijalnog kulturnog nasleđa.

Član 7.

Fuknkcije Komiteta

Ne dovodeći u pitanje ostala ovlašćenja koja su mu dodeljena ovom Konvencijom, funkcije Komiteta su sledeće:

(a) da promoviše ciljeve Konvencije, kao i da ohrabruje i nadgleda njihovo sprovođenje;

(b) da daje savete o najboljim praksama i da daje preporuke o merama očuvanja nematerijalnog kulturnog nasleđa;

(v) da pripremi i podnese Generalnoj skupštini na odobrenje, predlog plana korišćenja sredstava Fonda, u skladu sa članom 25;

(g) da nastoji da pronađe načine povećanja sopstvenih sredstava, kao i da preduzima neophodne korake u cilju ostvarenja istih, a u skladu sa članom 25;

(d) da pripremi i podnese Generalnoj skupštini na odobrenje operativna uputstva za sprovođenje ove Konvencije;

(đ) da u skladu sa članom 29, ispita izveštaje Strana potpisnica, i sačini rezime na uvid Generalnoj skupštini;

(e) da ispita zahteve Strana potpisnica, i odluči, u skladu sa objektivnim kriterijumima odabira koje je on ustanovio, a odobrila Generalna skupština o:

i) · upisu na liste i predloge pomenute u članovima 16, 17 i 18;

· ii) dodeli međunarodne pomoći u skladu sa članom 22.

Član 8.

Metode rada Komiteta

1. Komitet je odgovoran Generalnoj skupštini. Podnosi joj izveštaje o svim svojim aktivnostima i odlukama.

2. Komitet usvaja svoj pravilnik dvotrećinskom većinom svojih članova.

3. Komitet može privremeno da obrazuje bilo koja *ad hoc* savetodavna tela, za koja veruje da su neophodna da bi izvršila njegov zadatak.

4. Komitet može da na svoje sastanke pozove bilo koja javna ili privatna tela, kao i fizička lica sa priznatim sposobnostima u različitim oblastima nematerijalnog kulturnog nasleđa, u cilju konsultacija oko određenih pitanja.

Član 9.

– Akreditovanje savetodavnih organizacija

1. Komitet predlaže Generalnoj skupštini akreditovanje nevladinih organizacija sa priznatim sposobnostima u oblasti nematerijalnog kulturnog nasleđa, koje će imati savetodavnu ulogu pri Komitetu.

2. Komitet predlaže, takođe, kriterijume, kao i procedure takvog akreditovanja.

Član 10.

Sekretarijat

1. Komitetu pomaže Sekretarijat Uneska.

2. Sekretarijat priprema dokumentaciju Generalne skupštine i Komiteta, kao i predlog dnevnog reda njihovih zasedanja, i obezbeđuje izvršenje njihovih odluka.

III. OČUVANJE NEMATERIJALNOG KULTURNOG NASLEĐA NA NACIONALNOM NIVOU

Član 11.

Uloga Strana potpisnica

Svaka Strana potpisnica:

(a) preduzima neophodne mere da obezbedi očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa na svojoj teritoriji;

(b) među merama očuvanja iz člana 2. stav 3, identifikuje i definiše različite elemente nematerijalnog kulturnog nasleđa prisutne na sopstvenoj teritoriji, uz učešće zajednica, grupa i odgovarajućih nevladinih organizacija.

Član 12.

Popis

1. Da bi osigurala identifikaciju u pogledu očuvanja, svaka Strana potpisnica sastavlja, u skladu sa situacijom u kojoj se nalazi, jedan ili više popisa nematerijalnog kulturnog nasleđa prisutnog na njenoj teritoriji. Ovi popisi će biti redovno ažurirani.

2. Svaka Strana potpisnica, pri periodičnom podnošenju izveštaja u skladu sa članom 29, daje i odgovarajuće informacije o ovim popisima.

Član 13.

Druge mere za očuvanje

U cilju očuvanja, razvoja i vrednovanja nematerijalnog kulturnog nasleđa prisutnog na njenoj teritoriji, svaka Strana potpisnica će preuzeti na sebe da:

(a) usvoji opštu politiku sa ciljem da vrednuje funkciju nematerijalnog kuturnog nasleđa u društvu, kao i da integriše očuvanje tog nasleđa u programe planiranja;

(b) imenuje ili osnuje jedno ili više kompetentnih tela za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa na njenoj teritoriji;

(v) ohrabri naučna, tehnička i umetnička izučavanja, kao i istraživačke metodologije sa osvrtom na delotvorno očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa, a naročito ugroženog nematerijalnog kulturnog nasleđa;

(g) usvoji odgovarajuće pravne, tehničke, administrativne i finansijske mere u cilju: · pomaganja stvaranja ili jačanja institucija za obuku u upravljanju nematerijalnim kulturnim nasleđem kao i prenošenjem ovog nasleđa putem foruma i mesta određenih za njegovo predstavljanje i iskazivanje; · garantovanja pristupa nematerijalnom kulturnom nasleđu, uz poštovanje običajnih praksi koje uređuju pristup posebnim aspektima tog nasleđa; · osnivanja institucija sa dokumentacijama o nematerijalnom kulturnom nasleđu, kao i olakšanje njihove dostupnosti.

Član 14.

Obrazovanje, podizanje svesti i izgradnja kapaciteta

Svaka Država ugovornica preuzima na sebe da svim odgovarajućim sredstvima:

(a) obezbedi prepoznavanje, poštovanje i vrednovanje nematerijalnog kulturnog nasleđa u društvu, naročito kroz:

· i) obrazovne, informativne i programe za podizanje svesti, namenjene

ii) javnosti, a naročito mladim ljudima;

· iii) obrazovne i programe obuke, u okviru zajednica i grupa o kojima je reč; · aktivnosti za izgradnju kapaciteta u oblasti očuvanja nematerijalnog kulturnog nasleđa, a naročito upravljanja i naučnih istraživanja; i · neformalne načine prenošenja znanja;

(b) obaveštava javnost o opasnostima koje prete nematerijalnom kulturnom nasleđu, kao i o aktivnostima koje se vode za primenu ove Konvencije;

(v) promoviše obrazovanje o očuvanju prirodnih lokacija i mesta od značaja, čije je postojanje neophodno za izražavanje nematerijalnog kulturnog nasleđa.

Član 15

Uloga zajednica, grupa i pojedinaca

Svaka Strana potpisnica nastoji da, u okviru svojih aktivnosti za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa, obezbedi najšire moguće učešće zajednica, grupa i, u krajnjem slučaju, pojedinaca koji stvaraju, održavaju i prenose takvo nasleđe, i aktivno ih uključi u upravljanje njime.

IV. OČUVANJE NEMATERIJALNOG KULTURNOG NASLEĐA NA MEĐUNARODNOM NIVOU

Član 16.

Reprezentativna lista nematerijalnog kulturnog nasleđa čovečanstva

1. Da bi osigurao bolju vidljivost nematerijalnog kulturnog nasleđa, podigao svest o njegovom značaju, kao i ohrabrio dijalog uz poštovanje kulturne raznolikosti, Komitet će na predlog Strana potpisnica ustanoviti, redovno ažurirati i objavljivati Reprezentativnu listu nematerijalnog kulturnog nasleđa čovečanstva.

2. Komitet sastavlja i podnosi Generalnoj skupštini na odobrenje kriterijume za ustanovljenje, ažuriranje i izdavanje ove Reprezentativne liste.

Član 17.

Lista nematerijalnog kulturnog nasleđa kojoj je neophodno hitna zaštita

1. Da bi preduzeo odgovarajuće mere zaštite, Komitet ustanovljava, redovno ažurira i objavljuje Listu zaštite nematerijalnog kulturnog nasleđa kojem je neophodna hitna zaštita, i upisuje takvo nasleđe na Listu, na zahtev zainteresovane Strane potpisnice.

2. Komitet sastavlja i podnosi Generalnoj skupštini na odobrenje kriterijume za ustanovljenje, ažuriranje i izdavanje ove Liste.

3. U slučajevima krajnje urgentnosti – čije je objektivne kriterijume odobrila Generalna skupština na predlog Komiteta – Komitet može da upiše jedan element određenog nasleđa, na Listu iz stava 1, uz dogovor sa Stranom potpisnicom.

Član 18.

Programi, projekti i aktivnosti za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa

1. Na osnovu predloga koje podnose Strane potpisnice, a u skladu sa kriterijumima koje definiše Komitet, a odobrava Generalna skupština, Komitet će periodično birati i promovisati, nacionalne, podregionalne i regionalne programe, projekte i aktivnosti za očuvanje nasleđa, za koje smatra da najbolje oslikavaju principe i ciljeve ove Konvencije, uzimajući u obzir specifične potrebe zemalja u razvoju.

2. U ovu svrhu, Komitet prima, razmatra i odobrava zahteve za međunarodnu pomoć Strana potpisnica, za pripremanje ovih predloga.

3. Komitet se pridružuje sprovođenju navedenih projekata, programa i aktivnosti, tako što će na način koji bude odredio, širiti najbolje prakse.

V. MEĐUNARODNA SARADNJA I POMOĆ

Član 19.

Saradnja

1. Za potrebe ove Konvencije, međunarodna saradnja obuhvata, naročito razmenu informacija i iskustava, zajedničke inicijative, kao i uspostavljanje mehanizama pomoći Stranama potpisnicama, u njihovim nastojanjima da očuvaju nematerijalno kulturno nasleđe.

2. Ne dovodeći u pitanje odredbe njihovih nacionalnih zakonodavstava i običajnih prava i prakse, Strane potpisnice prepoznaju da je očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa od opšteg interesa za čovečanstvo, i u tu svrhu se obavezuju da sarađuju na bilateralnom, podregionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou.

Član 20.

Ciljevi međunarodne pomoći

Međunarodna pomoć može biti odobrena za sledeće ciljeve:

(a) očuvanje nasleđa upisanog na Listu nematerijalnog kulturnog nasleđa kome je neophodna hitna zaštita;

(b) pripremu spiskova u smislu članova 11. i 12;

(v) podršku programima, projektima i aktivnostima koji se sprovode na nacionalnim, podregionalnim i regionalnim nivoima, namenjenim očuvanju nematerijalnog kulturnog nasleđa;

(g) za bilo koji drugi cilj koji Komitet može smatrati neophodnim.

Član 21.

Oblici međunarodne pomoći

Pomoć koju je Komitet odobrio Stranama potpisnicama se uređuje operativnim uputstvima određenim članom 7. i sporazumom iz člana 24. i može imati sledeće oblike:

(a) proučavanja koja se tiču različitih aspekata očuvanja;

(b) obezbeđivanja eksperata i praktičara;

(v) obuke svog neophodnog osoblja;

(g) izrade normativnih i drugih mera;

(d) stvaranja i korišćenja infrastrukture;

(đ) nabavke opreme i prenošenje veština;

(e) druge oblike finansijske i tehničke pomoći, uključujući, u odgovarajućim okolnostima, odobravanje i niskokamatne pozajmice i donacije.

Član 22.

Uslovi pružanja međunarodne pomoći

1. Komitet ustanovljava procedure za ispitivanje zahteva za međunarodnu pomoć, i precizira elemente zahteva, kao što su predviđene mere, potrebne intervencije, i procena njihovih troškova.

2. U hitnim slučajevima, zahtev za pomoć, Komitet razmatra kao prioritet.

3. Da bi doneo odluku, Komitet preduzima ona proučavanja i konsultacije, koje smatra neophodnim.

Član 23.

Zahtevi za međunarodnu pomoć

1. Svaka Strana potpisnica može podneti Komitetu zahtev za međunarodnu pomoć, za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa na njenoj teritoriji.

2. Takav zahtev može biti zajednički podnet od strane dve ili više Strane potpisnice.

3. Zahtev mora da sadrži informacije predviđene članom 22. stav 1, zajedno sa potrebnom dokumentacijom.

Član 24.

Uloga Strane potpisnice i korisnica

1. U skladu s odredbama ove Konvencije, odobrena međunarodna pomoć biće regulisana sporazumom između Strane potpisnice i Komiteta.

2. Po opštem pravilu, Strane potpisnice i korisnica, u okviru sopstvenih mogućnosti, dele troškove mera za očuvanje, za koje je međunarodna pomoć odobrena.

3. Strane potpisnice i korisnica podnose Komitetu izveštaj o korišćenju odobrene pomoći u korist očuvanja nematerijalnog kulturnog nasleđa.

VI. FOND ZA NEMATERIJALNO KULTURNO NASLEĐE

Član 25.

Priroda i sredstva fonda

1. Ovim se osniva „Fond za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa“, u daljem tekstu – „Fond“.

2. Fond je obrazovan kao poverilački fond u skladu sa Finanasijskom uredbom Uneska.

3. Sredstva Fonda čine:

   (a) prilozi Strana potpisnica;

   (b) sredstva određena za ovu namenu, od strane Generalne konferencije Uneska.

   (v) prilozi, pokloni i legati koje mogu dati:

      i) druge države;

      ii) organizacije i programi u okviru sistema Ujedinjenih nacija, naročito Program razvoja Ujedinjenih nacija, kao i druge međunarodne organizacije;

      iii) Javna ili privatna tela ili fizička lica;

   (g) sve kamate na sredstva Fonda;

   (d) sredstva dobijena prikupljanjem prihoda i finansijska dobit od manifestacija organizovanih u korist Fonda;

   (đ) i druga sredstva odobrena uredbom Fonda, koja će sastaviti Komitet.

4. Upotreba sredstava od strane Komiteta biće odlučena na osnovu smernica iznetih od strane Generalne konferencije.

5. Komitet može da prihvati priloge i druge oblike pomoći u opšte i specifične svrhe koji se odnose na određene projekte, pod uslovom da su ti projekti odobreni od strane Komiteta.

6. Ni jedan politički, ekonomski ili drugi uslov koji nije kompatibilan sa ciljevima ove Konvencije, ne sme biti povezan sa prilozima koji se daju za Fond.

Član 26.

Prilozi Država ugovornica u Fond

1. Ne dovodeći u pitanje bilo koje dodatne dobrovoljne priloge Fondu, Strane potpisnice ove Konvencije, prihvataju da, najmanje svake dve godine, uplate u Fond prilog, koji je izračunat po jedinstvenoj procentnoj stopi koji važi za sve Strane potpisnice, a koji će odrediti Generalna skupština. Ovu odluku Generalne skupštine doneće većina prisutnih Strana potpisnica koje glasaju, a koje nisu dale izjavu na koju se odnosi stav 2. ovog člana. Ni u kom slučaju, prilog Strane potpisnice ne sme premašiti 1% njenih priloga redovnom budžetu Uneska.

2. Ipak, svaka država na koju se odnosi član 32. ili član 33. ove Konvencije, može da izjavi u trenutku deponovanja svog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, da neće biti obavezana odredbama stava 1. ovog člana.

3. Strana potpisnica ove Konvencije, koja je dala izjavu na koju se odnosi stav 2. ovog člana, nastoji da povuče pomenutu izjavu, putem obaveštenja Generalnom direktoru Uneska. Ipak, povlačenje izjave ne ostvaruje dejstvo u pogledu priloga na koji je Država obavezana, sve do datuma početka sledećeg zasedanja Generalne skupštine.

4. Da bi se omogućilo da Komitet svoj rad planira efektivno, prilozi Strane potpisnice ove Konvencije, koje su dale izjavu na koju se odnosi stav 2. ovog člana, moraju da budu uredno uplaćivani, najmanje svake druge godine, i moraju biti što je moguće bliži iznosu priloga na koji bi se obavezale, da podležu odredbama stava 1. ovog člana.

5. Svaka Strana potpisnica ove Konvencije, koja je u zaostatku sa uplatama svojih obaveznih ili dobrovoljnih doprinosa za tekuću godinu i kalendarsku godinu koja joj je neposredno prethodila, ne može da bude birana u Komitet; ova odredba se neće primenjivati na prvi izbor. Mandat takve Države koja je već član Komiteta, se završava u vreme izbora određenih članom 6. ove Konvencije.

Član 27.

Dodatni dobrovoljni prilozi za Fond

Strane potpisnice koje žele da uplate dobrovoljne priloge kao dodatak na one koji su predviđeni članom 26, obaveštavaju o tome Komitet, što je pre moguće, da bi mu omogućile adekvatno planiranje njegovog rada.

Član 28.

Međunarodne kampanje za prikupljanje sredstava

Strane potpisnice će, koliko je moguće, pružiti svoju pomoć međunarodnim kampanjama pod pokroviteljstvom Uneska, za prikupljanje sredstava u korist Fonda.

VII. IZVEŠTAJI

Član 29.

Izveštaji Strane potpisnice

Strane potpisnice će u skladu sa formom i dinamikom koju propisuje Komitet, podnositi izveštaje istom, o zakonima, uredbama i drugim merama preduzetim u cilju sprovođenja ove Konvencije.

Član 30.

Izveštaji Komiteta

1. Komitet podnosi, na osnovu svojih aktivnosti i izveštaja Strana potpisnica, na koje se odnosi član 29, izveštaj Generalnoj skupštini, na svakom njenom zasedanju.

2. Izveštaj će biti podnet na uvid i Generalnoj Konferenciji Uneska.

VIII. PRELAZNE KLAUZULE

Član 31.

Odnos prema proglašenju "Remek-dela usmenog i nematerijalnog nasleđa čovečanstva"

1. Pre stupanja na snagu ove Konvencije, Komitet ubraja u reprezentativnu listu nematerijalnog kulturnog nasleđa čovečanstva elemente proglašene „Remek-delima usmenog i nematerijalnog nasleđa čovečanstva".

2. Ubrajanje ovih elemenata na Reprezentativnu listu nematerijalnog kulturnog nasleđa čovečanstva, ni na koji način ne dovodi u pitanje kriterijume ustanovljene u skladu sa članom 16. stav 2. za buduće upise.

3. Nakon stupanja na snagu ove Konvencije neće biti daljih Proglašenja.

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32.

Ratifikacija, prihvatanje ili odobrenje

1. Ova Konvencija podleže ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju Država članica Uneska, u skladu sa njihovim ustavnim procedurama.

2. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja se deponuju kod Generalnog direktora Uneska.

Član 33.

Pristupanje

1. Ova Konvencija je otvorena za pristupanje svim Državama koje nisu članice Uneska, a koje je Generalna skupština pozvala da joj pristupe.

2. Ova Konvencija je, takođe, otvorena za pristupanje teritorija, koje uživaju punu unutrašnju samoupravu, prepoznatu kao takvu od strane Ujedinjenih nacija, ali koje još nisu stekle punu nezavisnost u skladu sa Rezolucijom 1514 (XV) Generalne skupštine, a koje su nadležne u oblastima kojima se bavi ova Konvencija, uključujući i priznatu nadležnost sklapanja sporazuma koji se tiču tih pitanja.

3. Instrument pristupanja je deponovan kod Generalnog direktora Uneska.

Član 34.

Stupanje na snagu

Ova Konvencija stupa na snagu tri meseca nakon datuma polaganja tridesetog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, ali samo u pogledu onih država koje su položile svoje instrumente ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja toga datuma ili pre njega. Takođe, stupa na snagu za svaku drugu Državu ugovornicu tri meseca nakon polaganja njenih instrumenata ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja.

Član 35.

Federalni ustavni sistemi i ustavni sistemi koji nisu unitarni

Sledeće odredbe se odnose na Strane potpisnice koje imaju federalni ili ne-unitarni ustavni sistem:

(a) što se tiče odredbi ove Konvencije, čija primena spada u nadležnost federalne ili centralne vlasti, obaveze federalne ili centralne vlasti, biće iste kao i kod onih Strana potpisnica koje nisu federalne države;

(b) što se tiče odredbi ove Konvencije, čija primena spada pod nadležnost svake države, zemlje, pokrajine ili kantona koje nisu obavezane ustavnim sistemom federacije, da preduzmu zakonodavne mere, federalna vlada će obavestiti nadležne vlasti takvih država, zemalja, pokrajina ili kantona, o pomenutim odredbama i dati preporuke za njihovo usvajanje.

Član 36.

Otkazivanje

1. Svaka Strana potpisnica može otkazati ovu Konvenciju.

2. Otkazivanje se obaveštava instrumentom u pisanoj formi, deponovanog kod Generalnog direktora Uneska.

3. Otkazivanje ostvaruje dejstvo dvanaest meseci nakon primanja instrumenta otkazivanja. Ni na koji način otkazivanje ne menja finansijske obaveze Države u pitanju, sve do datuma kada povlačenje ostvari dejstvo.

Član 37.

Funkcija deponenta

Generalni direktor Uneska, kao Deponent ove Konvencije, obaveštava Države članice Organizacije, države koje nisu članice Organizacije a na koje se odnosi član 33, kao i Organizaciju Ujedinjenih Nacija, o svim položenim instrumentima ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja pomenutim u članovima 32. i 33, kao i otkazivanjima iz člana 36.

Član 38.

Amandmani

1. Strana potpisnica može putem pismene komunikacije, Generalnom direktoru, da predloži amandmane na ovu Konvenciju. Generalni direktor takav dopis prosleđuje svim Stranama potpisnicama. Ukoliko u roku od šest meseci, od datuma prosleđivanja dopisa, ne manje od jedne polovine Strana potpisnica odgovori u korist tog zahteva, Generalni direktor iznosi taj predlog na raspravu i moguće usvajanje, na sledećem zasedanju Generalne skupštine.

2. Amandmani će biti usvojeni dvotrećinskom većinom Strana potpisnica koje su prisutne i glasaju.

3. Kada se usvoje, amandmani će biti podneti na ratifikaciju, prihvatanje, odobrenje ili pristupanje Strana potpisnica.

4. Za one Strane potpisnice koje su ratifikovale, prihvatile, odobrile i pristupile, amandmani stupaju na snagu tri meseca nakon polaganja instrumenata na koje se odnosi stav 3. ovog člana od strane dve trećine Strana potpisnica. Ubuduće, za svaku Stranu potpisnicu koja ratifikuje, prihvati, odobri ili pristupi amandmanu, on stupa na snagu tri meseca nakon polaganja instrumenata ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja od strane te države.

5. Procedura ustanovljena paragrafima 3. i 4. neće se odnositi na amandmane na član 5. koji se tiče broja Država članica Komiteta. Ovi amandmani stupaju na snagu u trenutku njihovog usvajanja.

6. Država koja postane potpisnica ove Konvencije, nakon stupanja na snagu amandmana u skladu sa paragrafom 4. ovog člana, ako se drugačije ne izrazi smatra se:

   (a) potpisnicom ove Konvencije, tako izmenjene i dopunjene; i

   (b) potpisnicom Konvencije bez amandmana u odnosu na bilo koju Stranu potpisnicu koja nije obavezana amandmanima.

Član 39.

Ovlašćeni tekstovi

Ova Konvencija sastavljena je na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku, prilikom čega je šest tekstova jednako autentično.

Član 40.

Registracija

U skladu sa članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija, ova Konvencija će biti registrovana u Sekretarijatu Organizacije Ujedinjenih nacija, na zahtev Generalnog direktora Uneska.

Član 3.

O izvršenju ove konvencije staraće se ministarstvo nadležno za poslove kulture i druga ministarstva u vezi sa čijim delokrugom su pitanja obuhvaćena ovom konvencijom.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori".

Wedding custom in Isniq/ Isnić village. Bride coming
Zakonet e dasmes në fshatin Isniq. Ardhja e nuses
Svadbarski običaj u selu Isnić/Isniq. Dolazak mlade

Wedding custom in Isniq/ Isnić village. Lunch for the women
Zakonet e dasmes në fshatin Isniq. Dreka e grave
Svadbarski običaj u selu Isnić/Isniq. Trpeza za žene

Photos no.: 5 and 6, owner NGO CHwB, photos no.: 2 and 3, owner Mr. Rexhep Maksutaj and photos no.: 1and 4 owner PCDK (children's activity)

Fotot nr.: 5 dhe 6, pronë e OJQ CHwB, fotot nr.: 2 dhe 3, pronë e Z. Rexhep Maksutaj dhe fotot nr.: 1 dhe 4 pronë e PDKK-së (aktivitetet e fëmijëve)

Slike br.: 5 i 6 su vlasništvo NVO CHwB, slike br.: 2 i 3 vlasništvo G.Rexhep Maksutaja i slike br.: 1 i 4 vlasništvo PKRK (dećje aktivnosti)

Within the context of the European Union and the Council of Europe joint programme "Support to the Promotion of Cultural Diversity" and the **Capacity Development Component**, the complete booklet of the UNESCO Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage (Paris 2003), was made available in three languages: English, Albanian and Serbian. The object of this booklet is to contribute to the development of policies and practices in preserving cultural diversity and safeguarding intangible cultural heritage that communities, groups and individuals recognize as part of their living tradition and heritage.

Brenda kontekstit të Programit të Përbashkët të Bashkimit Evropian dhe Këshillit të Evropës "Përkrahje për Promovimin e Diversitetit Kulturor" dhe **Komponentës për Zhvillim të Kapaciteteve**, është vënë në dispozicion në tri gjuhë: anglisht, shqip dhe serbisht broshura e plotë e Konventës së UNESCO-s për Ruajtjen e Trashëgimisë Kulturore Jomateriale (Paris 2003). Qëllimi i kësaj broshure është t'i kontribuojë krijimit të politikave dhe praktikave për ruajtjen e diversitetit kulturor dhe ruajtjen e trashëgimisë kulturore jomateriale që komunitetet, grupet dhe individët e njohin si pjesë të traditës së tyre të gjallë dhe trashëgimisë.

U okviru zajedničkog programa Evropske unije i Saveta Evrope „Podrška promocije kulturne raznolokosti" i **komponente razvoja kapaciteta**, ova publikacija UNESCO-ve Konvencije o zaštiti nematerijalnog kulturnog nasleđa (Pariz, 2003.), je dostupna na tri jezika: engleskom, albanskom i srpskom. Cilj publikacije je da doprinese razvoju politika i praksi u očuvanju kulturne raznolikosti i zaštiti nematerijalnog kulturnog nasleđa koje zajednice, grupe ili pojedinci prepoznaju kao deo svoje žive tradicije i nasleđa.